

Barbora Wenigová – Sociální identita účastníků kryptoměnového trhu

Posudek vedoucího diplomové práce

Vedoucí: Tomáš Samek

Diplomová práce Barbory Wenigové zkoumá aktivní účastníky kryptoměnového trhu z hlediska jejich identity. V antropologii jde o téma velmi originální. Autorka se ptá zejména na to, jestli mají lidé, s nimiž vede rozhovory, něco společného a v čem se naopak odlišují. Zajímají ji přitom obě strany dialektické rovnice: jak zapojení do kryptoměnového trhu ovlivňuje totožnost aktérů a jak se naopak totožnost každého z nich promítá do podoby, v níž se zapojuje do takového trhu. Jde o výzkum klasického vzájemného zrcadlení identity a socioprofesionálního zaměření.

Práce je chytře strukturovaná: nejprve hovoří o problematice identity a sociální konstrukci reality, přičemž si všímá, že moderní identity tíhnou k decentralizaci, což by mohlo odpovídat i decentralizované povaze kryptoměnového trhu – jeden z vynikajících postřehů práce. I proto věnuje autorka samostatnou kapitolku anarchokapitalismu a ptá se, zda právě k této ideologické orientaci neinklinují její informátoři. Dále text alespoň rámcově představuje svět samotných kryptoměn z pohledu jejich historie, trhu a jejich hlavních funkcí.

Metodologicky práce staví na polostrukturovaných rozhovorech s několika více nebo méně mladými muži, kteří se obchodování s těmito měnami věnují. Sympatický je autorčin pokus o sebereflexi spočívající v tom, že se sama do kryptoměnového trhu zapojí – bohužel tato vlastní zkušenost není dostatečně vytěžena a zůstává tak u pouhých zmínek, které nemají hlubší antropologickou relevanci.

Práce je psána povětšinou srozumitelně, i když některá místa obsahují vychýlení z gramatické vazby a některé slova nebývají vhodně použita, což místy stěžuje čtenářskou přístupnost textu. Tuze by mu prospěla jazyková a mluvnická korektura.

Nedotažená je i práce se zdroji, a to v několika ohledech:

1. Část literatury uvedené v zadání (např. George Herbert Mead) není vůbec použita ani zmíněna ve stati.
2. Ne vždy je jasný zdroj: např. na str. 18 v kap. 2.2 jsou uváděna přesná čísla o objemu kryptoměn na trhu s přesností na jednotky dolarů, aniž je uvedeno, odkud tyto informace autorka čerpá.
3. Někdy je citován autor (např. Hoog na str. 12 dole), který pak není uveden v závěrečném soupisu literatury.

Analytické postřehy vyvozené z rozhovorů se často omezují na pouhou parafrázi toho, co informátoři sami říkají. Nicméně na stati je vidět, že autorka se poctivě pokusila o rozbor i syntézu materiálu, který získala v terénu – zejména závěrečné pasáže práce jsou toho dobrým svědectvím. Není to vždy dotážené, ale přesto nelze říci, že práce pouze mechanicky reprodukuje to, co diplomantce pověděli informátoři. Přesto by stati prospěla větší uměřenost při jejich citování – v textu najdeme dlouhé, často víc než jednu stranu zabírající souvislé promluvy dotazovaných, nepřerušené jakoukoli analýzou.

Na práci je rovněž patrné, že je spíchnuta horkou jehlou – jedním dokladem za všechny budiž nedokončená poznámka pod čarou na str. 39, kdy na místě zbylo i slovo DOKONČIT! – k čemuž už nedošlo.

Přesto na práci oceňuji původnost tématu, vcelku logické členění, několik velmi pěkných postřehů, pokusy o aplikaci relevantních metod terénního výzkumu, byť pravda v mnohém nedokonalé. Za ocenění stojí i to, že práce je zajímavá a seznamuje čtenáře s novými skutečnostmi – zdaleka se při její četbě nenudíme, naopak některé pasáže jsou (hlavně zásluhou zajímavých informátorů) opravdu pozoruhodné a čtou se jedním dechem.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji pro ni známku velmi dobře.

V Praze 31. 7. 2018

Tomáš Samek